

Po dwóch latach spadku, globalna liczba niewypłacalności wzrośnie w 2022 r. o +15%

- Dzięki interwencjom państw na masową skalę liczba niewypłacalności na świecie spadła w 2020 r. (-12%) i trend ten utrzyma się na tym samym poziomie w 2021 r. (-6%). Euler Hermes przewiduje, że w 2022 r. liczba niewypłacalności na świecie wzrośnie o +15%, ale nadal pozostanie na stosunkowo niskim poziomie (-4% w porównaniu z danymi sprzed kryzysu).
- - Wyjątkiem od globalnego trendu wzrostu niewypłacalności będą Stany Zjednoczone, gdzie w latach 2021 i 2022 utrzyma się niski poziom niewypłacalności, podczas gdy w Europie będziemy mieli do czynienia ze zróżnicowanymi trendami, a rynki wschodzące powinny być bardzo uważnie obserwowane.
- 5 czynników kluczowych dla trendów w dziedzinie niewypłacalności przedsiębiorstw: globalna dynamika ożywienia gospodarczego, tempo wycofywania pomocy publicznej, liczba firm o „kruchych” finansach, pogorszenie sytuacji finansowej firm oraz tempo ożywienia w kwestii tworzenia nowych przedsiębiorstw.

PARYŻ – WARSZAWA – 6 PAŹDZIERNIKA 2021 r. - Od 2020 r. publiczne środki wsparcia pomogły większości gospodarek uniknąć dużej fali niewypłacalności przedsiębiorstw, pomimo historycznego wstrząsu gospodarczego spowodowanego kryzysem Covid-19. Czy jednak ich stopniowe wycofywanie spowoduje zawirowania i wzrost liczby niewypłacalności w nadchodzących miesiącach? Ekonomiści Euler Hermes badają tę kwestię w swoim najnowszym raporcie.

Wzrost liczby niewypłacalności na świecie, ale nadal ich liczba na poziomie niższym niż w 2019 r.

Liczba upadłości na świecie zmniejszyła się w 2020 r. (-12%) i nadal się zmniejsza w 2021 r. (-6%), ponieważ rozszerzenie wielu środków wsparcia ze strony państwa w kontekście generalnie przystosowującej się do sytuacji (akomodacyjnej) polityki pieniężnej pomaga w zarządzaniu presją na płynność i wypłacalność przedsiębiorstw.

*“Patrząc na poziomy niewypłacalności firm, można powiedzieć, iż rządowi udało się pomóc firmom w walce z kryzysem: masowa interwencja państw zapobiegła w 2020 r. jednej na dwie upadłości w Europie Zachodniej i jednej na trzy w USA. Przedłużenie programów pomocy pozwoli utrzymać niewypłacalność na niskim poziomie także w 2021 r., ale to, co stanie się później, zależy od tego jakie działania rządzący będą prowadzić w nadchodzących miesiącach - ocenia **Maxime Lemerle, Dyrektor Działu Badań Sektorów i Niewypłacalności w Euler Hermes.***

Wycofanie środków wsparcia dla firm według ekonomistów Euler Hermes zapoczątkowuje etap stopniowej normalizacji w kwestii liczby niewypłacalności przedsiębiorstw. Wiodący światowy ubezpieczyciel należności handlowych spodziewa się, że w 2022 r., po dwóch z kolei latach spadku, liczba niewypłacalności na świecie wzrośnie o +15% r/r. Jednak dzięki działaniom precyzyjnie i stopniowo usuwającym skutki kryzysu, powrót do poziomu niewypłacalności sprzed kryzysu jeszcze trochę potrwa: w 2022 r. liczba niewypłacalności na świecie pozostanie na poziomie o -4% niższym niż w 2019 r.

Liczba niewypłacalności w Stanach Zjednoczonych i Azji będzie rosła zdecydowanie wolniej niż w części Europy i na niektórych rynkach wschodzących

Na rynkach wschodzących już obserwujemy powrót do normalnych (przedkryzysowych) liczb upadłości przedsiębiorstw w związku z zarówno nowymi restrykcjami, będącymi odpowiedzią na nowe fale infekcji jak i mniej hojne wsparcie publiczne. Spodziewamy się, że liczba niewypłacalności w Afryce w znacznym stopniu przekroczy poziom sprzed Covid-19 już w 2021 r., a w Europie Środkowo-Wschodniej i w Ameryce Łacińskiej nastąpi to już w 2022 r.

W Azji, po zauważalnym spadku liczby niewypłacalności w latach 2020-2021 spowodowanym szybszym wyjściem z pandemii i związanym z tym ożywieniem gospodarczym, większość krajów regionu odnotuje w 2022r. wyższy poziom niewypłacalności (+18% r/r dla regionu). W szczególności Indie odnotują silny wzrost (+69% r/r) ze względu na szczególny (długi) okres zawieszenia działalności sądów w latach 2020-2021 (i odłożonych w czasie orzeczeń o niewypłacalności). Jednak pomimo, iż większość krajów powróci do "naturalnej" liczby i tendencji w zakresie niewypłacalności związanej z ich demografią biznesową i perspektywami gospodarczymi, region ogółem nadal doświadcza mniejszej liczby niewypłacalności w 2021 r. niż w 2019 r. Zmienić to może przedłużający się nawrót kolejnej fali pandemii, powodując zakłócenia w portach, fabrykach i łańcuchach dostaw.

Europa Zachodnia nie jest tak jednolita w zakresie liczby niewypłacalnych przedsiębiorstw: Hiszpania i Włochy najprawdopodobniej już do 2022r. odnotują ich znaczny wzrost (do poziomu odpowiednio 5110 i 10500 niewypłacalności) ze względu na wyższy udział w ich gospodarce sektorów wrażliwych na ograniczenia związane z Covid-19. Z kolei w Niemczech (odpowiednio 16 300 niewypłacalności), Francji (37 000), Belgii (8 150) i Holandii (2 400) powrót do poziomu niewypłacalności sprzed kryzysu potrwa dłużej ze względu na skalę i rozbudowany charakter pakietów wsparcia i / lub przedłużenie środków wsparcia.

Wyjątkiem są Stany Zjednoczone, z niewielką liczbą niewypłacalności prawdopodobnie zarówno w 2021, jak i 2022 r., głównie dzięki połączeniu ogromnego wsparcia (zwłaszcza Program Ochrony Płatności dla sektora MSP w 2020 r. (Paycheck Protection Program) i planu odbudowy w latach 2021-22) oraz najsilniejszego od ponad trzech dekad ożywienia gospodarczego.

Polska jednym z niewielu krajów, w których liczba niewypłacalności nie spadła, ale nawet znacząco wzrosła w czasie pandemii

Wyjątki od reguły, czyli spadku liczby niewypłacalności w wyniku pomocy publicznej dla firm nie były liczne – w 2020 były to m.in. głównie kraje Europy Środkowo-wschodniej: Polska z rekordowym +32% wzrostem niewypłacalności r/r, znacznie więcej niż 4% w Bułgarii czy +13% w Turcji, poza tym Ameryki Łacińskiej czy Chin (+1% r/r). W 2021 r. liczba niewypłacalności ponownie rośnie, w dodatku jak się spodziewamy w dwa razy szybszym tempie r/r. (szacujemy, iż w br. wzrost niewypłacalności wyniesie +62% r/r) – dużo więcej niż w jedynym kraju naszego region doświadczającym także wzrostu liczby niewypłacalności, czyli w Rumunii (+8% r/r za cały 2021).

Wzrost liczby niewypłacalności w Polsce częściowo wytłumaczyć można zmianą przepisów, która wprowadziła nowe postępowanie (uproszczone postępowanie restrukturyzacyjne) w odpowiedzi na pandemię Covid-19. Wpisuje się to w długoterminowy trend o globalnym zasięgu, który nie zatrzymał się wraz z kryzysem: rosnącą liczbą i częstszym korzystaniem z pozasądowych procedur restrukturyzacyjnych (polubownych/prewencyjnych) w różnych krajach. Różnicą w stosunku do Polski jest to, iż w innych krajach zazwyczaj nie wiążą się one z publikacjami w sądowych, oficjalnych źródłach – nie są więc uwzględniane w oficjalnych statystykach (także jako efekt rozszerzenia ram restrukturyzacji, zwłaszcza w Europie od czasu dyrektywy UE 2019/1023,). Tymczasem nowy rodzaj postępowania w Polsce, znacznie uproszczony i odformalizowany odpowiada za ponad 60% przypadków niewypłacalności.

Sama zmiana prawa nie jest jednak główną przyczyną wzrostu liczby niewypłacalności, ich czynnikiem sprawczym – są nimi jednak realne problemy wielu firm zmuszonych do skorzystania z tej formy ochrony, pozwalającej przedsiębiorcom na sprawne oddłużenie przedsiębiorstwa w tych trudnych czasach. Jest

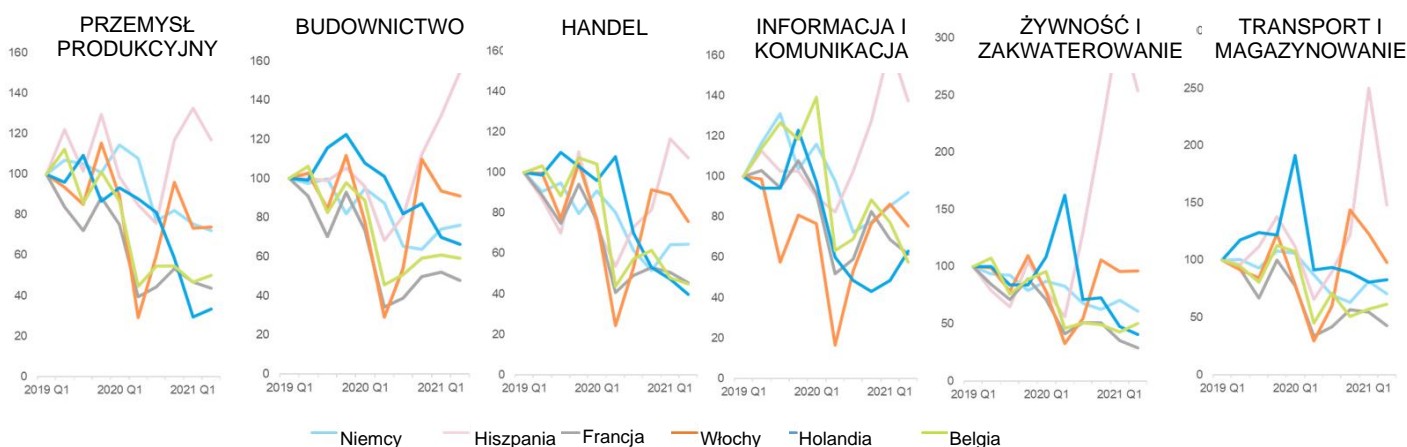
więc ono w większym stopniu odpowiedzią na bieżące wyzwania i potrzeby, niż przyczyną zmian – gdyby nie te uproszczone postępowania restrukturyzacyjne zapewne samych postępowań upadłościowych byłoby więcej, może nie aż tyle co niewypłacalności (ponad +60% r./r w 2021 r) ale – znacząco więcej.

5 czynników kształtujących liczbę niewypłacalności w nadchodzących miesiącach

Euler Hermes zidentyfikował pięć czynników (w dużym stopniu powiązanych), które będą nadawać ton w zakresie niewypłacalności na świecie:

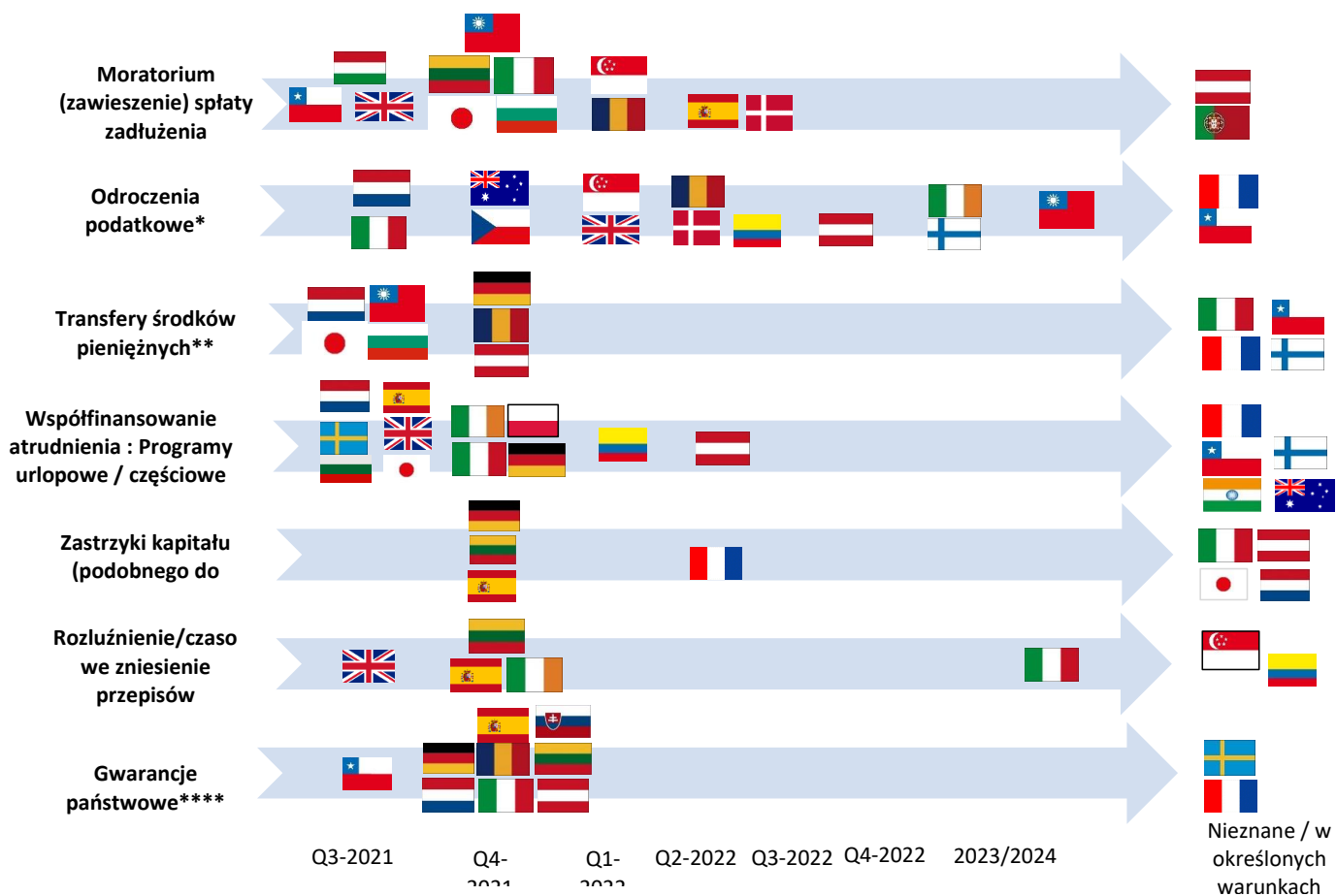
- Globalne tempo ożywienia gospodarczego, decydujące m.in. dla tempa wycofywania środków wsparcia ze strony państw, w konsekwencji wpływając na tempo normalizacji skali niewypłacalności przedsiębiorstw: Większość zaawansowanych gospodarek odnotuje wzrost PKB powyżej poziomu +1,7% (długoterminowy średni minimalny wzrost wymagany do ustabilizowania niewypłacalności) – dla przypomnienia: Euler Hermes szacuje, że globalny PKB wzrośnie o +5,5% w 2021 r. i +4,2% w 2022 r.;
- Samo wspomniane już tempo wycofywania wsparcia ze strony państw, gdyż wpływa na dynamikę “zużywania” zapasów gotówki przez firmy;
- Liczba firm o „kruchych” finansach - punkt tym ważniejszy, iż wiele słabych firm, w tym firmy "zombie" sprzed kryzysu (firmy, które jeszcze przed pandemią praktycznie upadły – programy pomocowe były dla nich odroczeniem nieuchronnego), utrzymywane były na powierzchni dzięki środkom nadzwyczajnym, oraz firmy osłabione dodatkowym zadłużeniem wynikającym z kryzysu (koszty stałe, a obroty i przychody mniejsze);
- pogorszenie sytuacji finansowej przedsiębiorstw zwiększające skalę problemów z obsługą zadłużenia;
- szybkie ożywienie tendencji zakładania nowych firm, ponieważ wzrost liczby przedsiębiorstw w sposób mechaniczny zwiększy bazę potencjalnych niewypłacalności, szczególnie w sektorach, w których tworzenie przedsiębiorstw jest w dużym stopniu związane z zaspokajaniem nowych potrzeb wynikających z pandemii (np. dostawy do domu), ale w których rentowność jest niepewna.

Upadłości według sektorów w wybranych krajach Europy Zachodniej (polskich rynkach eksportowych), kwartalnie, podstawa 100: I kwartał 2019 r.

Źródła: źródła krajowe, Euler Hermes, Allianz Research

Stopniowe wycofywanie środków wsparcia, harmonogram stan na III kwartał 2021 r.

* Polska – miesiąc po zniesieniu stanu pandemii

** Polska – marzec 2022

*** Polska – po zniesieniu stanu pandemii

**** Polska – po zniesieniu stanu pandemii

Źródła: Euler Hermes, Allianz Research

Kontakt dla mediów

EULER HERMES

Grzegorz Błachnio

+48 601 056 830

grzegorz.blachnio@eulerhermes.com

MULTIAN PR

Artur Niewrzędowski

+48 509 433 874

artur.niewrzedowski@multian.pl

Social media

 LinkedIn [Euler Hermes](#)

 Twitter [@eulerhermes](#)

 YouTube [eulerhermes](#)

Euler Hermes to światowy lider sektora ubezpieczeń należności oraz uznany specjalista w obszarach gwarancji ubezpieczeniowych, odzyskiwania należności, strukturyzowanego kredytu handlowego i ryzyka politycznego. Siedziba firmy mieści się w Paryżu, ale firma obecna jest w ponad 50 krajach, gdzie zatrudnia 5.800 pracowników. W 2020 roku wartość globalnie zabezpieczanych transakcji biznesowych przez Euler Hermes odpowiadała 834 mld € ekspozycji. Euler Hermes jest pełnoprawnym członkiem Grupy Allianz. W celu uzyskania dodatkowych informacji zapraszamy do odwiedzenia strony internetowej: www.eulerhermes.pl

Przewidujemy ryzyko handlowe i kredytowe już dziś, więc firmy mogą mieć zaufanie do jutra.

Uwaga dotycząca stwierdzeń wybiegających w przyszłość: Stwierdzenia zawarte w niniejszym dokumencie mogą zawierać stwierdzenia dotyczące przyszłych oczekiwań oraz innego rodzaju stwierdzenia wybiegające w przyszłość, oparte na aktualnych opiniach i założeniach kierownictwa firmy, obejmujących znane i nieznanne czynniki ryzyka oraz niepewności, które mogą powodować osiągnięcie rzeczywistych wyników, rezultatów lub zdarzeń mogących istotnie odbiegać od tych wyrażonych lub dorozumianych w takich stwierdzeniach. Obok stwierdzeń wybiegających w przyszłość, co wynika z ich kontekstu, wyrazy „może”, „będzie”, „powinno”, „oczekuje”, „planuje”, „zamierza”, „przewiduje”, „uważa”, „szacuje”, „prognozuje”, „potencjalny” lub „kontynuuje” oraz podobne wyrażenia oznaczają stwierdzenia wybiegające w przyszłość. Rzeczywiste wyniki, rezultaty lub zdarzenia mogą w istotnym zakresie odbiegać od przewidywanych w takich stwierdzeniach, między innymi z powodu: (i) ogólnych warunków ekonomicznych, w tym w szczególności warunków ekonomicznych w kluczowych sektorach działalności Grupy Euler Hermes oraz na kluczowych dla niej rynkach, (ii) wyników osiąganych na rynkach finansowych, w tym na rynkach rozwijających się, również ze względu na niestabilność i płynność rynku oraz zdarzenia związane z kredytami, (iii) częstotliwości oraz zakresu zdarzeń objętych ochroną ubezpieczeniową, w tym zdarzeń powodowanych przez klęski żywiołowe oraz wiążących się ze wzrostem wydatków na likwidację szkód, (iv) poziomu powtarzalności zdarzeń, (v) zakresu niespłaconych kredytów, (vi) poziomu stóp procentowych, (vii) kursów wymiany walut, w tym m.in. kursu wymiany EUR/USD, (viii) zmian w poziomie konkurencji, (ix) zmian przepisów prawa i regulacji, m.in. dotyczących konwergencji walutowej oraz Europejskiej Unii Walutowej, (x) zmian w zakresie polityk banków centralnych i/lub władz innych krajów, (xi) wpływu przejęć spółek, w tym także kwestii związanych z integracją, (xii) działań restrukturyzacyjnych, oraz (xiii) ogólnych czynników związanych z konkurencją na szczeblu lokalnym, regionalnym, krajowym i/lub globalnym. Wystąpienie wielu z tych czynników może być bardziej prawdopodobne lub mogą one przyjmować bardziej wyraźną postać na skutek działań terrorystycznych i ich konsekwencji. Firma nie ma obowiązku aktualizacji żadnych stwierdzeń wybiegających w przyszłość.